

خلاقیت، فرآیندی روانی و اجتماعی است که می‌تواند منجر به خلق مفاهیم یا ایده‌های جدید شود و به عواملی هم‌چون فرآیندهای شناختی، محیط اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی بستگی دارد. با بررسی‌های صورت گرفته، ویژگی‌های زیر در افراد خلاق مشترک هستند:

● **کنجکاوی:** افراد خلاق مدام با شنیدن اخبار جدید، درگیری ذهنی پیدا می‌کنند. در ذهن آنان همیشه انبوهی از سؤالات نهفته است و همواره کلماتی مانند «چرا، چه‌موقع، کجا و چه‌طور» را در ذهن دارند. فقط یک ذهن با می‌تواند خلاق باشد. ذهنی که همه چیز را می‌داند، نمی‌تواند خلاق باشد.

● **دوستی با مشکلات:** وقتی مشکلی پیش می‌آید، بسیاری از افراد، دگرگون شده و سعی می‌کنند با دلیل‌تراشی و فرافکنی و یافتن مقصر، مسؤلیت را از خود سلب کنند و این روش برخورد با مشکل، می‌تواند مشکل دیگری به وجود آورد؛ اما افراد خلاق، به محض روبه‌رو شدن با مشکل، استین خود را برای حل آن بالا می‌زنند. آنان از مشکلات، به‌عنوان فرصتی برای بهبود زندگی کاری و فردی یاد می‌کنند. مشکلات به زندگی ما می‌آیند چراکه دارای پیام هستند. اگر از آن‌ها فرار کنیم، پیام‌شان را نمی‌شنویم.

ویژگی‌های افراد خلاق

● **ارزش نهادن به ایده‌ها:** افراد خلاق، برای ایده‌های خود ارزش قائل‌اند. آنان همیشه یک دفترچه‌ی یادداشت برای ثبت فوری ایده‌هایشان به‌همراه دارند.

● **پذیرش چالش‌ها:** نبوغ افراد خلاق، در چالش‌ها شکوفا می‌شود. آنان همان‌طور که چالش‌ها را می‌بینند، آن‌ها را نیز حس می‌کنند. بسیاری از ایده‌های خلاق در طول تاریخ، از سوی افرادی بوده که با چالش‌ها و بحران‌ها مواجه بوده‌اند نه افرادی که همیشه به‌دنبال این سؤال بوده‌اند که «چه‌طور می‌توان از بروز چالش‌ها جلوگیری کرد؟»

● **پرشور و مشتاق:** افراد خلاق به اهداف خود علاقه‌مند هستند. این شور و اشتیاق مانند سوخت ماشین برای ادامه‌ی سفر است که افراد خلاق را به هدف می‌رساند.

● **پشتکار:** افراد خلاق می‌دانند که ممکن است در اولین گام، دیگران به ایده‌هایشان حمله کنند مانند سیستم ایمنی بدن که در مقابل ویروس، از خود عکس‌العمل نشان می‌دهد. دیگران به هر قیمتی، سعی می‌کنند ایده‌های این افراد را زیر سؤال ببرند و افراد خلاق از این بابت دلخور نمی‌شوند چون معتقدند برای پذیرش یک ایده‌ی جدید، به زمان نیاز است.

● **نارضایتی دائمی:** افراد خلاق، علت نارضایتی خود را می‌دانند و از این بابت دلخور نیستند بلکه آن‌را محرکی برای تلاش بیش‌تر تلقی می‌کنند. این افراد نسبت به مشکلات اطراف خود، به‌خوبی آگاه‌اند و سعی می‌کنند با تلاش بیش‌تر، بر این مشکلات فائق آیند.

● **خوش‌بینی:** افراد خلاق، معتقدند که مشکلات، قابل حل هستند. آنان بر این باورند که هیچ مشکل غیرقابل حلی وجود ندارد. البته این بدان معنی نیست که افراد خلاق هیچ‌گاه دچار افسردگی نشده و همیشه شادند بلکه آنان در مقابل مشکلات از پا نمی‌افتند.

● **دارای قضاوت منطقی:** افراد خلاق

هیچ‌وقت عجولانه قضاوت نمی‌کنند.

عدم قضاوت عجولانه در

مورد یک ایده، در فرآیند

شکل‌گیری خلاقیت

بسیار اهمیت دارد.

ایده‌های جدید، در ابتدا

ممکن است احمقانه

به‌نظر آیند؛ اگر در این

شرایط، سریع قضاوت

کنیم، اجازه‌ی رشد

ایده را نمی‌دهیم.

البته این بدان

معنی نیست

که در فرآیند

خلاقیت،

نباید انتقاد

یا قضاوت

وجود داشته باشد.

● **ضربه‌ی نهایی را زدن:** افراد خلاق می‌دانند اولین ایده، می‌تواند نقطه‌ی شروع یک حرکت باشد که در مسیر فرآیند، باید به تفصیل، آن را شرح داد. به‌طور معمول روزمرگی، قاتل ایده‌های جدید است.

● **عدم دلبستگی شدید به عقیده:** افراد خلاق می‌دانند شیفته‌ی ایده شدن، چه قدر خطرناک است و از خلق ایده‌های دیگر، جلوگیری می‌کند. آنان به فرآیند خلاقیت علاقه دارند نه خود ایده.

● **شناخت محیط خلاق:** افراد خلاق، در محیط‌های کارآمد و سازنده می‌توانند به خلاقیت بپردازند و اگر نتوانند بر شرایط محیطی اثر بگذارند، این محیط را در ذهن خود ایجاد می‌کنند.

● **مهارت در بازسازی شرایط:** بازسازی تجربیات و شرایط، روشی متفاوت برای دیدن پدیده‌هاست و یک مهارت بسیار قوی محسوب می‌شود. همچنین به شما اجازه می‌دهد از زوایای مختلف، به یک موضوع نگاه کنید. بازسازی، مانند دوربین در زمین فوتبال عمل می‌کند که هر دوربین، از یک زاویه، مسابقه‌ی فوتبال را نشان می‌دهد. نگاه متفاوت، زمینه‌ساز تغییرات است و می‌تواند روح تازه‌ای به زندگی ما بدهد.

● **دوستی با حوادث پیش‌بینی نشده:** افراد خلاق، انتظار اتفاقات استثنایی را دارند و ارتباط میان آن‌ها را کشف می‌کنند. این خاصیت ذهن افراد خلاق است. تمام حوادث، به کام آنان شیرین است.

● **نترسیدن از شکست‌ها:** افراد خلاق، به‌خوبی می‌دانند انرژی که می‌تواند ایده‌های بزرگ بیافریند، می‌تواند موجب خطا نیز بشود. آنان می‌دانند که شکست، واقعاً متضاد موفقیت نیست. درحقیقت، شکست و موفقیت، در یک طیف قرار دارند زیرا هر دوی آن‌ها، نتیجه‌ی تلاشی است که صورت می‌گیرد. این افراد به شکست، به‌عنوان اولین گام موفقیت می‌نگرند.

● **غیرمتعارف بودن:** افراد خلاق، اغلب برخلاف جریان رودخانه شنا می‌کنند. نمونه‌ی این نوع افراد، «گالیله» می‌باشد که برخلاف عوام، اعتقاد داشت زمین به دور خورشید می‌گردد.

● **فردگرایی:** افراد خلاق، به‌دنبال کشف حقیقت هستند و خودشان تصمیم می‌گیرند چه کاری را انجام دهند و چه کاری را انجام ندهند. آنان اغلب جلوتر از زمان حرکت می‌کنند و همیشه بعد از مرگ‌شان، ارزش ایده‌های‌شان شناخته می‌شود.

● **مبتکر:** افراد خلاق، انسان‌های فوق‌العاده باهوشی هستند که در دنیایی از ایده‌ها زندگی می‌کنند. آنان مدام ایده‌های جدید دارند و به‌دنبال یافتن خطاها و بهبود کارها هستند. نمونه‌ی بارز این افراد، «توماس ادیسون» است که با دیدن تاریکی، به فکر اختراع برق افتاد.

● **پویایی:** افراد خلاق، بی‌هدف کار نمی‌کنند. آنان اگر ایده‌های‌شان به نتیجه نرسد، آرام و قرار ندارند.

● **دوراندیشی:** افراد خلاق در فکر، جسم و روح‌شان، دارای چشم‌اندازی هستند که در زندگی، راهنمای آنان می‌باشد.

● **شهودی:** افراد خلاق، بسیار به علائم و نمادهای اطراف‌شان توجه دارند و از اطلاعات به‌دست‌آمده از آن‌ها، در محیط کار بهره می‌گیرند. «اسحاق نیوتن» با نشستن زیر درخت سیب و افتادن سیب روی سرش، قانون جاذبه را کشف کرد. اگر او ارتباط شهودی با افتادن سیب برقرار نمی‌کرد، نمی‌توانست قانون جاذبه را کشف کند.

ساندویچ زندگی خود را درست کنید

در کارخانه‌ای در یک منطقه‌ی تأسیساتی، هنگامی که زنگ ناهار به صدا درمی‌آمد، تمام کارگران در کنار هم می‌نشستند و غذا می‌خوردند. یکی از کارگران همواره با نوعی یکنواختی تعجب‌آور، بسته‌ی نهارش را باز می‌کرد و اعتراض کنان می‌گفت:

«امیدوارم که ساندویچ کالباس نباشد. من از کالباس متنفرم...!»

او عادت داشت هر روز بدون استثناء از ساندویچ کالباس شکایت کند و این کار را همواره بدون هیچ تغییری در رفتارش تکرار می‌کرد. هفته‌ها گذشت. کم‌کم دیگر کارگران از رفتار او به ستوه آمدند. سرانجام یکی از کارگران به زبان آمد و گفت:

«اگر تا این اندازه از ساندویچ کالباس متنفری، چرا به همسرت نمی‌گویی یک ساندویچ دیگر برایت درست کند؟»

منظورت از همسرت چیست؟ من که متأهل نیستم! من خودم ساندویچ‌هایم را درست می‌کنم.

در حالی از زندگی خود می‌نالیم و هر روز مدام از سختی‌ها و رنج‌های زندگی شکایت می‌کنیم که تمام شرایط حاکم بر زندگی‌مان حاصل کارها، فکرها و تصمیم‌های خود ماست! این قانون الهی است که هیچ‌فردی غیر از ما نباید و نمی‌تواند برای ما تعیین تکلیف کند. ما خود ساندویچ‌های زندگی‌مان را درست می‌کنیم. اگر از کیفیت آن ناراضی هستید، به جای مقصر شمردن سرنوشت‌تان، تصمیم قاطع بگیرید و آن را آن‌طور که می‌خواهید، بسازید و از آن لذت ببرید.

www.howtoadvice.com
www.tickledbylife.com

مترجم: سیروس آقاییار

مسعود لعلی